

ממדי שחיקה ותפיסת איכות טיפול בקרב אחים ואחיות: קשרים והשלכות

ד"ר קרן גרינברג

המחלקה למדעי האחיות (סיעוד), הפקולטה למדעי החברה והקהילה, המרכז האקדמי רופין

תוצאות

ממצאי המחקר הצביעו על שני קשרים מרכזיים: ציניות גבוהה יותר נקשרה לירידה באיכות הקשר עם המטופלים, וחוללות מקצועיות נמוכה נקשרה לתפיסת איכות טיפול נמוכה יותר. בנוסף, נמצא קשר חיובי בין מספר הילדים לבין תשישות רגשית. לא נמצא קשר מובהק בין תשישות רגשית לבין תפיסת איכות הטיפול.

מסקנות

ממדי השחיקה אינם משפיעים באופן אחיד. דווקא ציניות וירידה בחוללות המקצועיות עשויות להיות גורמי סיכון משמעותיים יותר לפגיעה בחוויית הטיפול ובאיכות הקשר הטיפולי, בהשוואה לתשישות רגשית בלבד.

השלכות למדיניות בריאות

נדרשות התערבויות ארגוניות ממוקדות: הדרכה ותמיכה מקצועית, חיזוק תחושת המסוגלות, מנגנונים להפחתת עומס רגשי ושיפור משאבי עבודה. מדיניות המקדמת רווחת צוות יכולה לתרום לשימור כוח אדם סיעודי, להפחתת שחיקה ולשיפור איכות השירות במערכת הבריאות.

רקע

שחיקה בקרב אחים ואחיות היא אתגר מרכזי במערכות בריאות, במיוחד בסביבות עבודה המאופיינות בעומס, מחסור בכוח אדם ומורכבות קלינית. שחיקה אינה מתבטאת רק בעייפות, אלא גם בריחוק רגשי מהמטופלים ובירידה בתחושת המסוגלות המקצועית. לתופעה עשויות להיות השלכות על רווחת הצוות, תפקוד מקצועי ואיכות הטיפול הנתפסת.

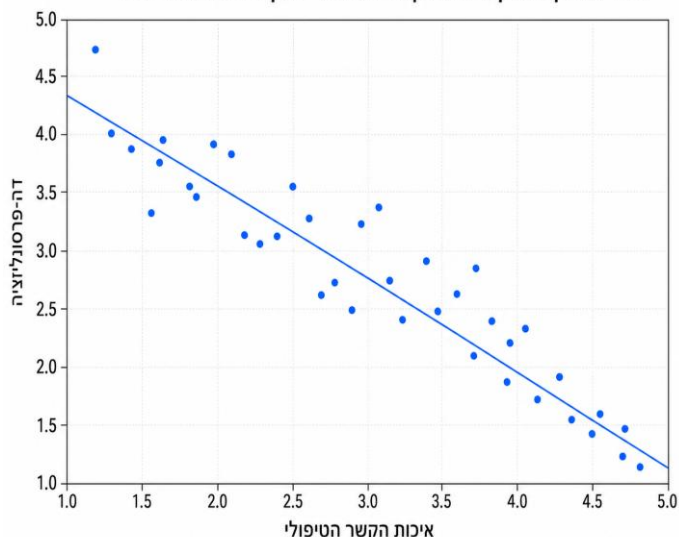
מטרת המחקר

לבחון את הקשרים בין ממדי השחיקה -תשישות רגשית, ציניות/דה-פרסונליזציה וחוללות מקצועיות לבין תפיסת איכות הטיפול ואיכות הקשר עם המטופלים. בנוסף, נבדק האם מאפיינים דמוגרפיים קשורים לרמות השחיקה.

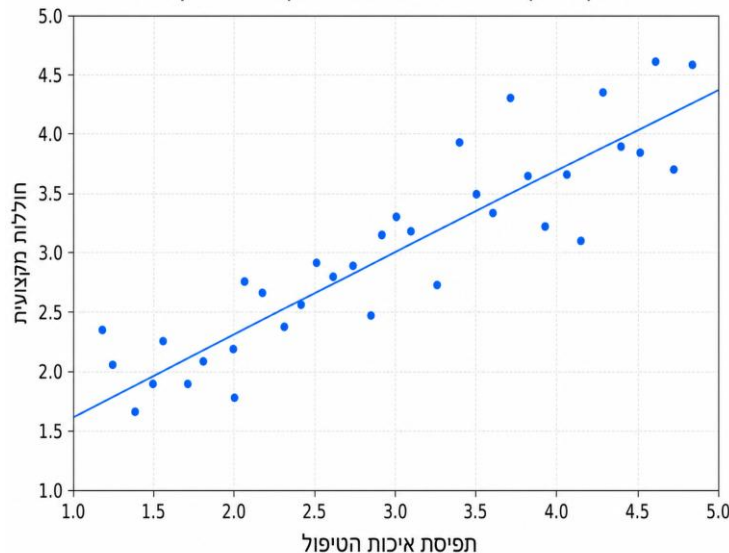
שיטות

מחקר כמותי מתאמי בקרב 120 אחים ואחיות ממוסדות בריאות שונים. המשתתפים מילאו שאלון דמוגרפי, שאלון שחיקה לפי מודל מסלאך (Maslach Burnout Inventory) ושאלון להערכת תפיסת איכות הטיפול. הנתונים נותחו באמצעות סטטיסטיקה תיאורית ומתאמי פירסון לבחינת הקשרים בין המשתנים.

איור 2. הקשר בין איכות הקשר הטיפולי לבין דה-פרסונליזציה

איור 1. הקשר בין תפיסת איכות הטיפול לבין חוללות מקצועיות

השקעה ברווחת הצוות הסיעודי אינה רק סוגיה תעסוקתית, אלא אסטרטגיה לשיפור איכות טיפול, בטיחות וחוויות המטופל. תכניות חיזוק מסוגלות מקצועית והפחתת ציניות צריכות להיות חלק ממדיניות ניהול כוח האדם במערכת הבריאות.

